

Datum

2019-09-03

Vår referens

Alexander Blümke

Utvecklingssamordnare

alexander.blumke@malmose.se

Tjänsteskrivelse

Åtgärder med anledning av revisionsgranskning av arbetsmarknadsinsatser ASN-2018-22109

Sammanfattning

PwC har 2018 genomfört en granskning av Malmö stads arbetsmarknadsinsatser på uppdrag av stadsrevisionen. Arbetsmarknads- och socialnämnden har i ett yttrande redovisat vilka åtgärder som planerats med anledning av de synpunkter och rekommendationer som redovisats i granskningen. Revisorskollegiet har begärt att arbetsmarknads- och socialnämnden ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits och redogöra för vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

I tjänsteskrivelsen redovisas de åtgärder som vidtagits samt vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende redovisning av åtgärder och effekten av dessa efter stadsrevisionens granskning av arbetsmarknadsinsatser i Malmö stad, enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till revisorskollegiet.

Beslutsunderlag

- Missiv, begäran om yttrande avseende granskning av Malmö stads arbete med arbetsmarknadsinsatser
- G-Tjänsteskrivelse ASN 190924 - Åtgärder med anledning av granskning av arbetsmarknadsinsatser
- Förslag till yttrande - Åtgärder med anledning av granskning av arbetsmarknadsinsatser

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-02-06

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-02-14

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-02-22

ASN presidieberedning 2019-09-03

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-09-12

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-09-24

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

PwC har under 2018 genomfört en granskning av Malmö stads arbetsmarknadsinsatser på uppdrag av stadsrevisionen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Granskningen har även innefattat en uppföljning av slutsatserna i granskningsrapporten "Ungdomsarbetslösheten och arbetsmarknadsinsatser" som genomförts av stadsrevisionen år 2016.

Revisorskollegiet har behandlat rapporten vid sitt sammanträde 2018-12-12 och beslutat att översända rapporten till kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande. Nämndernas yttrande skulle ge svar på vilka åtgärder som nämnderna planerade att vidta med anledning av de synpunkter och rekommendationer som redovisats i rapporten. Det ska även framgå när åtgärderna senast skulle vara genomförda.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i ett yttrande 2019-02-22 (ASN-2018-22109-6) redovisat vilka åtgärder som nämnden har planerat att genomföra samt angivit när åtgärderna senast ska vara åtgärdade.

Revisorskollegiet har begärt att nämnderna senast 2019-09-30 redovisar vilka åtgärder som vidtagits och redogör för vilken effekt dessa haft i verksamheten.

Nedan redogörs för de rekommendationer som berör arbetsmarknads- och socialförvaltningen, vilka åtgärder som vidtagits samt vilka resultat dessa har haft i verksamheten.

Inledningsvis konstaterar förvaltningen att det har gått kort tid sedan nämnden yttrade sig i ärendet. Många av åtgärderna har ännu inte lett till några tydliga effekter utan förväntas ge resultat först på längre sikt.

Tydliggör gränsdragningar och innebörden av kommunstyrelsens strategiska roll inom arbetsmarknadsområdet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i ett yttrande 2019-02-22 redovisat att stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har planerat att hålla gemensamma workshoppar under våren 2019. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen skulle också bjudas in till dessa träffar. Syftet med workshopparna har varit att tydliggöra ansvarsfördelning och gränsdragningar i uppdragen samt att tydliggöra syftet med samverkan och se över befintliga samverkansstrukturer utifrån effektivitet, resultat och funktion. Ambitionen har varit att arbetet skulle vara slutfört i juni 2019. Vidare har redovisats att stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beslutat att ta fram en ny modell för kontinuerliga dialogmöten där också gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen skulle bjudas in.

Ledningsgrupperna för arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbetsmarknadsavdelning och

stadskontorets näringslivsavdelning har träffats och påbörjat en dialog om gränsdragningar i olika uppdrag. Till exempel har man börjat diskutera uppdrag och gränssnitt i förhållande till ideella organisationer. På grund av stadskontorets utveckling och förändring av sin organisation är arbetet ännu inte slutfört.

För att fortsätta arbetet har en modell för kontinuerliga dialogmöten tagits fram och under hösten 2019 har tider bokats in för möten mellan ledningsgrupperna för arbetsmarknadsavdelningen och stadskontorets avdelning för omvärld och näringsliv. Förutom arbetet med gränsdragningar och samverkansstrukturer ger dialogmötena möjlighet till kontinuerliga avstämningar i olika frågor. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att bjudas in vid behov.

Kommunstyrelsen bör definiera och tydliggöra gränserna för de olika målvärdena i stadens måluppföljning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen följer kommunstyrelsens anvisningar för planering och uppföljning av mål. Bedömningen av nämndsmålen uppfyllelse är en sammanvägd bedömning av resultatet för målindikatorerna och hur arbetet med åtagandena har bidragit till målets uppfyllnad. Kvantitativa målindikatorer bedöms i förhållande till ett målvärde som nämnden beslutat om i budgeten och har antingen uppnåtts eller inte.

I Budget 2020 inför Malmö stad en ny modell för styrning, ledning och utveckling med kommunfullmäktigemål.

Ett tydliggörande bör göras av hur målgruppen försörjningsstödstagare ska prioriteras av andra nämnder utöver arbetsmarknads- och socialnämnden

I Arbetsmarknads- och socialnämndens yttrande 2019-02-22 har nämnden välkomnat förslaget att tydliggöra hur målgruppen försörjningsstödstagare ska prioriteras av andra nämnder.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen samverkar löpande med andra förvaltningar kring praktikplatser, arbetsmarknadsanställningar, utbildningar, rekryteringar m.m. Ett utvecklingsarbete för att tillgängliggöra utbildningar för försörjningsstödstagare har påbörjats under våren i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bör beakta riskerna rörande arbetsmarknadsfrågor i sin internkontrollplan för att stärka nämndens uppföljning och kontroll

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott, förvaltningsledningen och avdelningarna genomför riskanalyser inför kommande års interna kontrollplan. Det genomförs även riskanalyser utifrån tvärområden såsom självförsörjningsuppdraget. För att stärka nämndens uppföljning och kontroll kommer riskanalyser från hösten 2019 att genomföras inom förvaltningens olika fokusområden med syfte att bättre kunna identifiera förvaltningsövergripande risker utifrån nämndens tvärprocesser.

Arbetet med intern kontrollplan för 2020 påbörjas i september.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bör utveckla effektivare flöden för individen och i högre utsträckning möjliggöra mätning av insatsernas kvalitet

Deltagarflödet från förvaltningens enheter för ekonomiskt bistånd och andra anvisande organisationer till arbetsmarknadsinsatser och resultat vid avslut följs löpande inom arbetsmarknadsavdelningen samt inom ramen för arbetsmarknads- och socialförvaltningens

fokusområde arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd. Statistiken är ett viktigt underlag för styrning och utveckling av verksamheterna och samverkan inom fokusområdet.

En ny process för anvisning av unga 18-29 år från enheterna för ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser på Ung Malmö har införts under våren 2019. Under perioden januari till juli 2019 har antalet deltagare i arbetsmarknadsinsatser ökat jämfört med motsvarande period 2018. Fler deltagare har avslutats till arbete och studier medan andelen avslut till arbete och studier ligger på samma nivå som under motsvarande period 2018.

Arbetsmarknadsavdelningen har ett utvecklat system för att följa inflödet till verksamheten och resultat vid utskrivning. Dynamiska analyser, som att till exempel analysera flöden, genomströmning och stegförflyttningar, är ett utvecklingsområde och nuvarande verksamhetssystem har inte den kapaciteten. Ett arbete pågår kontinuerligt med att följa verksamheten och försöka analysera och se olika samband. Under våren har en målgruppskartläggning och behovsanalys genomförts för att ge ett underlag för utveckling och dimensionering av aktiviteter efter behoven i målgruppen. Kartläggningen genomförs en gång per år.

Arbetsmarknadsavdelningen inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen genomförde en omorganisation i januari 2019 och under våren har verksamheten arbetat med att få den nya organisationen på plats. Som en del av den nya organisationen har ett *resursteam* skapats för att fungera som konsultativt stöd för handläggare i olika frågor. Som exempel erbjuder resursteamet stöd till handläggare i det prioriterade arbetet med att vägleda deltagare till studier.

Under perioden november 2018 till februari 2019 har ett pilotprojekt genomförts med en *rekryteringsservice* riktad mot arbetsgivare. Under perioden har ett nätverk utformats med arbetsgivare och 16 rekryteringsträffar för arbetssökande har hållits, vilket lett till att fem deltagare anställts. En slutsats efter piloten är att det är en utmaning att hitta deltagare som uppfyller arbetsgivarnas kravprofiler. Under början av året har aviserade förändringar av Arbetsförmedlingens uppdrag och organisation påvisat att arbetsmarknadsavdelningen fortsatt måste fokusera på att upprätthålla en god samverkan och täta kontakter med Arbetsförmedlingen i syfte att bibehålla effektiva processer, inte minst i fråga om beslut om arbetsmarknadsåtgärder.

Arbetsmarknadsavdelningens utveckling av rekryteringsarbetet fortsätter genom framtagandet av en strategi för utveckling av arbetet med arbetsgivare. Syftet är att utöka och effektivisera arbetet så att fler deltagare i arbetsmarknadsinsatser kan börja arbeta.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bör skyndsamt utveckla en tydlig process för att fånga upp målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret, erbjuda adekvata insatser samt följa upp att dessa insatser har avsedd effekt

I yttrandet 2019-02-22 har arbetsmarknads- och socialnämnden redovisat att nämnden kommer att föra en diskussion med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kring behov och samverkan om insatser för målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret.

Ett utvecklingsarbete gällande samarbetsformerna för målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret pågår inom Ung Malmö. Ung Malmö är en samverkansarena mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen som riktar sig till unga Malmöbor mellan 16-29 år som varken

arbetar eller studerar och är i behov av samverkande insatser som leder till studier eller arbete.

De granskade nämnderna bör tydliggöra syftet med samverkan och se över befintliga samverkansstrukturer utifrån effektivitet, resultat och funktion

Arbetsmarknads- och socialnämnden har redovisat att befintliga samverkansstrukturer ska ses över utifrån effektivitet, resultat och funktion genom de gemensamma workshoppar som stadskontorets näringslivsavdelning och arbetsmarknads- och socialförvaltningen har planerat att hålla under våren 2019. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen skulle också bjudas in till dessa träffar. Arbetet skulle ha slutförts i juni 2019.

Ledningsgrupperna för arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbetsmarknadsavdelning och stadskontorets näringslivsavdelning har träffats och påbörjat en dialog utifrån uppdraget. På grund av stadskontorets utveckling och förändring av sin organisation har arbetet inte kunnat slutföras.

För att fortsätta arbetet har en modell för kontinuerliga dialogmöten tagits fram och tider har bokats in för möten mellan ledningsgrupperna för arbetsmarknadsavdelningen och stadskontorets avdelning för omvärld och näringsliv. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att bjudas in vid behov.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har redovisat att arbetsmarknads- och socialförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen gemensamt ska göra en genomgång av samverkan som bedrivs mellan de två förvaltningarna och föreslå utvecklingsområden och åtgärder. Ambitionen har varit att arbetet skulle vara slutfört i juni 2019.

Under våren 2019 har dialogmöten hållits mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Som ett resultat av dialogmötena har förvaltningarna hittat ett gemensamt utvecklingsområde gällande behovet av utbildning för försörjningsstödstagare. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har identifierat och planerat för olika utbildningsvarianter som kan komma försörjningsstödstagare till del. Målet är att tillgängliggöra fler utbildningar för försörjningsstödstagare och innefattar både fler platser i reguljär utbildning och en ökning av antalet platser i yrkespaket och jobbspår. I yrkespaketen och jobbspåren kan både gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens och Arbetsförmedlingens utbud av utbildningar användas. En gemensam analys har gjorts kring när reguljär utbildning ska förespråkas och när istället yrkespaket/jobbspår ska förespråkas.

Chefer från de båda förvaltningarna har under våren genomfört ett arbete som förtydligar uppdraget och rollfördelningen för arbetet som bedrivs inom Ung Malmö.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen planerar att framöver hålla kontinuerliga dialogmöten utifrån identifierade frågeställningar och för löpande operativ avstämning.

Revisionens övriga synpunkter

Målstyrningskedja och antal mål

Arbetsmarknads- och socialnämnden har redovisat att förvaltningen kommer att fortsätta sammanställa en gemensam genomförandeplan för Jobbpakten och nämndsmålen och kommunicera den till medarbetarna. Detta för att skapa en översiktssbild och en medvetenhet om målen som verksamheten arbetar mot.

Förvaltningens arbetsmarknadsavdelning har fortsatt utvecklat aktiviteter och verksamhet utifrån genomförandeplanen som upprättades 2018, i syfte att uppfylla Jobbpaktens intentioner. Arbetsmarknadsavdelningen har också genomfört aktiviteter med samtlig personal för att tydliggöra målstyrningskedjan. Arbetet har fokuserat på resultaten till arbete och studier i enlighet med Jobbpakten.

Extern samverkan

Arbetsmarknads- och socialnämnden har redovisat att en diskussion ska initieras med Arbetsförmedlingen för att uppnå samsyn kring olika begrepp och terminologi samt om hur resultat ska mätas vid samarbeten. Målet är att hitta ett enhetligt sätt att beskriva måluppfyllelse.

Diskussionen kring gemensamma mål för samverkan och mätning av måluppfyllelse hanteras inom ramen för den strategiska överenskommelsen (SÖK) avseende samverkan mellan Arbetsförmedlingen i Malmö och Malmö stad och förs löpande både i den strategiska styrgruppen för SÖK och inom ramen för de lokala överenskommelserna om samarbete kring specifika målgrupper. Stora förändringar inom den nationella arbetsmarknadspolitiken och av Arbetsförmedlingens uppdrag innebär att förutsättningarna för samverkan med Arbetsförmedlingen kommer att förändras framöver.

Brister gällande statistiksamordning

Under våren 2019 har samkörningar av försörjningsstödsdata och arbetsmarknadsdata i en särskild applikation genomförts och använts i arbetsmarknads- och socialförvaltningens uppföljning av *åtgärder för en verksamhet i balans med budget*. Genom applikationen har förvaltningen kunnat följa utvecklingen av utbetalningar av ekonomiskt bistånd till hushåll med deltagare som avslutats till arbete eller studier från arbetsmarknadsavdelningen samt hushåll med deltagare som påbörjat en arbetsmarknadsanställning inom arbetsmarknadsavdelningen.

Uppföljningen visade att ett hushåll i genomsnitt minskade sitt behov av ekonomiskt bistånd med 4 716 kr per månad sex månader efter avslut till arbete eller studier jämfört med behovet sex månader innan avslut. Motsvarande siffra för hushåll där deltagare påbörjat en arbetsmarknadsanställning var en genomsnittlig minskning med 7 241 kr. Möjligheten till samkörning av data från olika databaser ger nämnden möjlighet att studera effekter av olika insatser och är ett verktyg för fortsatt förbättringsarbete.

Ansvariga

Petra West Stenkvisst Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef